

Ն. Ս. ՕՇՈՒԹՅՈՒՆ Տ. Տ. ՎԱԶԳԵՆ Ա ՎԵՀԱՓԱՌԻ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Է Մ Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն

ՊԱՏՄԱԿԱԼՆ ԱՅՑԵԼՈՒԹՅՈՒՆ

Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի գահակալության տասնմեկերորդ տարեդարձի բարեբաաստիկ ստիթով և Նրա եղբայրական, սիրալիր հրավերով, 1966 թվի սեպտեմբերի 29-ին, հինգշաբթի օր, Մ. Աթոռ Ս. Էջմիածին էր ժամանում ռումին օրթոդոքս եկեղեցու պետ, Ն. Սրբություն ժուստինիան սրբազան պատրիարքը՝ իր շքախմբի անդամներով:

1958 թվի առաջին այցելությունից հետո Ն. Սրբության այս երկրորդ այցելությունն էր Մ. Աթոռ Ս. Էջմիածին, մի տարի անց այն անմոռանալի այցելությունից, որը Հայոց Հայրապետը 1965 թվականի հունիսին կատարել էր Ռումինիա, սիրալիր հրավերով Տ. ժուստինիան սրբազան պատրիարքի:

Մ. Աթոռում պատմական օրեր եղան սեպտեմբերի 29-ից հոկտեմբերի 6 օրերը, երբ երկու Հայրապետները, Իջման Սուրբ Սեղանի առաջ եղբայրական սիրով ողջագուրվեցին և վերանորոգեցին իրենց ուխտը՝ աղավել ամրապնդելու ռումին օրթոդոքս և հայց. առաքելական եկեղեցիների և ժողովուրդների բարեկամական, եղբայրական կապերը, քրիստոնեական միության ոգով, սերտ համագործակցության ցանկությամբ:

Այս իմաստով, արդարև, հուզիչ ու անմոռանալի եղան ռումին և հայ եկեղեցական Պետերի ողջագուրումները: Նրանց եղբայրական համբույրը մի անգամ ևս նվիրագործեց երկու ժողովուրդների և եկեղեցիների սիրո և բարեկամության հոգեկան կապերը:

Պաշտոնական առիթներով եկեղեցիներում և սեղանների շուրջ արտասանված ճառերը, ելույթները, խանդավառ ու ջերմ

մթնոլորտում, վերածվեցին քրիստոնեական եղբայրության սրբազան տոնի և դաշինքի:

Ռումին օրթոդոքս եկեղեցու պետի Ս. Էջմիածին կատարած այցելությունը մեր օրերին, մեծ հիգերի այս շրջանին, նշանակալից է, երբ աշխարհի բոլոր ժողովուրդների միջև ստեղծված է մերձեցման, փոխադարձ գնահատումի, հասկացողության, խաղաղ գոյակցության և միասնականության բարենպաստ մթնոլորտ, և երբ քրիստոնյա եկեղեցիները ևս, արդի կյանքի մեծ հրամայականի առաջ, դուրս են եկել իրենց դարավոր մեկուսացումից, մոտենում են միմյանց, փորձում են լեզու գտնել, բեղմնավոր հարաբերությունների նոր ուղիներ որոնել, միասին աղոթել և աշխատել հավաքական հիգերով, էկումենիկ ոգով, հանուն ժողովուրդների ի քրիստոս եղբայրության և աշխարհի խաղաղության:

Մեր օրերում և արդի եկեղեցական կյանքի պայմաններում, միջեկեղեցական նման հանդիպումներ և շփումներ օգտակար են և անհրաժեշտ՝ եկեղեցիների միջև իրարհակացողության, համագործակցության, եղբայրության և սիրո մթնոլորտ ստեղծելու համար:

Այս մտածումների լույսի տակ ռումին օրթոդոքս եկեղեցու Հայրապետի այցելությունը Մ. Աթոռ Ս. Էջմիածին և մեր վերածնված հայրենիքը, սրտագին առիթ էր ստեղծում մի նոր և ավելի բարձր աստիճանի բարձրացնելու ռումին և հայ եկեղեցիների, ժողովուրդների և մշակույթների եղբայրական բարեկամությունը:

Երկու սրբազնագույն Հայրապետների արտագին ողջագործումները, կատարված պաշտոնական ընդունելությունները, միջեկեղեցական գրույցները, ուխտագնացությունները՝ դեպի վանքերն ու սրբավայրերը, փոխանակված անկեղծ արտահայտությունները, պայծառ ապացույցներն էին մեր օրերի քրիստոնեական եղբայրության:

Անկեղծ բարեկամության և քրիստոնեական սիրո ոգով ընթացան երկու եկեղեցիների Հովվապետների միջև գրույցները, որոնք միաժամանակ հաստատեցին՝ մեր օրերում քրիստոնեական աշխարհը հուզող բոլոր հարցերի շուրջ տեսակետների նույնությունը:

Հոկտեմբերի 6-ին, հինգշաբթի օր Վեհափառում համատեղ ստորագրված պաշտոնական հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ «Երկու Հովվապետները վերստին հայտնեցին իրենց համոզմունքը, որ բոլոր եկեղեցիների մերձեցումը, փոխադարձ ճանաչումը, սերտ համագործակցությունը ներկայացնում է այսօրվա աշխարհում խաղաղության, ազատության, ճշմարտության և փոխադարձ ըմբռնման ավետարանական պատգամի հռչակումը, որով իսկական քրիստոնյաները չեն կարող և պետք չէ լինեն պատերազմներ հրահրողների կողքին, որոնք ավերում և ոչնչացնում են երկրներ, քաղաքակրթության բարիքներ և սպանում անմեղ մարդկանց»:

Անցյալում ուումին և հայ ժողովուրդների շուրջ վեց դարերի համատեղ կեցությունը Ռումինիայում, նրանց նախատաքի հանգիստությունը, հանուն ազատության և պայծառ գալիքի նրանց մղած ազատագրական, հերոսական պայքարները, և մեր օրերում երկու ժողովուրդների հավաքական ջանքերն ու տքնությունները՝ իրենց նոր հայրենիքի բարգավաճման, բարօրության համար, ստիպում էին երկու հայրենակներ և խաղաղասեր Հայրապետներին, մտահոգված Վիետնամի և աշխարհի մյուս մասերում սպառնացող պատերազմի վտանգից, միասին աղոթել «բարի Աստծուն, համայն աշխարհի խաղաղության համար և իրենց եկեղեցիների անուհից կոչ անել բոլոր քրիստոնյաներին և խաղաղասեր բոլոր մարդկանց, որպեսզի միացնեն իրենց ճիգերը, որպեսզի կասեցվի ամեն պատերազմ, որպեսզի մարդկությունը վերագտնի իր խղճի անդորրը և խաղաղ կյանքի ապահովությունը»:

Ռումին պատրիարքի այցելությունը Մ. Աթոռ և Սովետական Հայաստան, հանդիսացավ գեղեցիկ առիթը հայ եկեղեցու, Մ.

Աթոռ Ս. Էջմիածնի, նրա գահակալի և մեր վերածնված հայրենիքի հոգևոր, մշակութային, տնտեսական նվաճումների մասին անվերապահ հարգանքի և սիրո արտահայտությունների:

«Լզանք վերանորոգվու համար ուումին օրթոդոքս եկեղեցու գնահատանքը հայ եկեղեցու հավատի վստահանք անցյալի հանդեպ»,— նշում էր Ս. Ժուստինիան պատրիարքը, ողջունի իր խոսքի մեջ, սեպտեմբերի 29-ին, հինգշաբթի օր, Մ. Տաճարում, — «Եկեղեցի՝ որ հարազատ արտահայտությանը, մարմնացումն է՝ Արևելքում քրիստոնեական հնագույն և պատմական եկեղեցու: Այստեղ, նկատարյան և աստվածաշնչական այս օրհնյալ երկրում, կենդանի է Քրիստոսի հավատքը և պայծառ՝ հայ եկեղեցու պատմական կենտրոն Ս. Էջմիածնի հայրապետական Աթոռ՝ նվիրյալ աշխատանքովը ի Քրիստոս մեր սիրեցյալ եղբոր Ս. Վազգեն Ս. Հայրապետին, որը այսօր քրիստոնեական եկեղեցու լուսամիտ հայրապետներից մեկն է ու քրիստոնեությանն պրոնեից մեկը Արևելքում՝ իր պատմական աթոռով, իր եկեղեցիներով և իր հավատացյալներով»:

Նորին Սրբությունն ուումին պատրիարքը իր արտահայտությունների և ելույթների մեջ վկայում է նաև իր սիրո և հարգանքի մասին դեպի հայ ժողովուրդը և նրա վերածնված հայրենիքը: Ռումեն և հայ ժողովուրդները,— նշում էր նա,— հավասար եռանդով և նույն նվիրվածությամբ աշխատում են իրենց հասարակաց սոցիալիստական հայրենիքի բարգավաճման և ծաղկման համար, իրենց հայրենի կառավարությանց իմաստուն դեկլարությանն ենթարկ:

«Թող աճի սերը հայ և ուումին եկեղեցիների և ժողովուրդների միջև, և բարեկամությունը՝ Սովետական Միության ժողովուրդների և ուումին ժողովրդի միջև, որպեսզի խաղաղությունը, որի համար պայքարում են միասին մեր երկու ժողովուրդները, հաղթանակի ողջ աշխարհում»,— եզրակացնում էր Ժուստինիան պատրիարքը հրաժեշտի պահին:

Արդարև, տոնական խանդավառության օրեր ապրեց Մ. Աթոռը՝ պատմական այցելությանը ուումին օրթոդոքս եկեղեցու հոգևոր պետի:

1966 թվականի սեպտեմբեր 29-ից—հոկտեմբերի 6 օրերը, մի անգամ ևս նվիրագործեցին ուումին և հայ եկեղեցիների և ժողովուրդների մեր ապրած ժամանակներում քրիստոնեական եղբայրությունն ու դարավոր բարեկամությունը:

Ն, ՍՐԲՈՒԹՅՈՒՆ Տ. ԺՈՒՍՏԻՆԻԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐԿ